

Október 21.: Földünkért világnap

A neves nap háttere:

1991. október 21-én indította útjára *Földünkért... (Caring for the Earth)* nevű világméretű kampányát a Természetvédelmi Világszövetség (IUCN – International Union for Conservation of Nature, másnéven World Conservation Union).

A kampány indításaként jelentette meg az IUCN az ENSZ Környezetvédelmi Programjával (UNEP), valamint a Természetvédelmi Világalappal (*WWF International*) közösen a számos fontos szervezet közreműködésével készült kiadványát *Földünkért...: az élet fenntartásának stratégiája* címmel. A dokumentum első része a fenntartható életmód alapelveivel, a második a további tennivalókkal, míg a harmadik a megvalósítás és nyomon követés kérdéseivel foglalkozik.

A dokumentum a következő évben a Rió de Janeiróban megrendezett *Föld Csúcs* előkészítéseként is felfogható. Világegyezményekre tett javaslatai közül Rióban megszületett az *Egyezmény a biológiai sokféleségről*, valamint az ENSZ keretegyezménye az éghajlatváltozásról. Később került elfogadásra az elsivatagosodás elleni egyezményre vonatkozó javaslat.

A kampányról hazánkban minden év október 21. napján megemlékezünk *Földünkért Világnap* néven, bár nemzetközi szinten nincs ilyen megemlékezés.

A világméretű kampányt a dalai láma is üdvözölte. Az alkalomból kiadott beszédében hangsúlyozta, hogy a „Föld nem csupán az emberiség közös öröksége, de az élet végső forrása is. Erőforrásainak túlhasználata révén saját életünk alapjait veszélyeztetjük. [...] Ezért a Föld védelme és megőrzése nem csupán morális vagy etikai kérdés, hanem túlélésünk záloga. Az erre adandó válaszuk nem csupán erre a generációra gyakorol hatást, de számos eljövendő generációra is. [...] Olyan globális kérdések esetén, mint a Föld megőrzése [...] az emberi tudat kulcstényező [...] A külső helyzet megváltozása érdekében először önmagunkon belül kell változnunk [...]. A természeti erőforrások pusztítása a tudatlanságból, a Föld élőlényei iránt tanúsított tisztelet hiányából és a mohóságból származik. [...] A probléma holisztikus megközelítésére van szükség, vegyítve a szereteten és együttérzésen alapuló egyetemes felelősségérzettel.”

A neves naphoz kapcsolódó akcióterv:

A Zöldül a Pázmány BTK – egyhetes zöld kihívás #FöldünkértKihívás, #Zöldüla PázmányBTK2024

A kampány célja, hogy egy hét alatt az akcióban résztvevők kipróbáljanak különböző fenntartható szokásokat, majd tapasztalataikat megosztva inspirálják a közösségüket a

hosszú távú változásokra. A kihívás 5 napig tart, de a szombati és a vasárnapi feladatok megoldása bónusz pontokat ér.

A kihívás részletei:

I. Bevezető esemény

- A nevezési időszakban a jelentkezési lap kitöltése
- A regisztráltak e-mailben megkapják, a Zöldül a Pázmány BTK által szervezett kihívás céljait és lépéseit.

II. A Zöldül a Pázmány BTK – egyhetes zöld kihívás témái és feladatai

Minden nap egy-egy témára fókuszál a kihívás, ahol a résztvevők kis lépésekben ismerhetnek meg, próbálhatnak ki fenntartható szokásokat:

1. nap: Közlekedés – A résztvevők hétfőn közlekedjenek fenntartható módon. Gyalogoljanak, biciklizzenek, vagy használjanak tömegközlekedési eszközt, és a megtett távról és a fenntartható közlekedési eszközről készítsenek egy rövid feljegyzést és egy fényképet.

További érdekességek, tippek:

<https://www.fenntarthatofejloves.net/2024/08/26/fenntarthatosag-es-innovacio-a-kozlekedesben-varosi-kozlekedes/>

Első napi link: <https://forms.office.com/e/9jFVyTJbNT>

2. nap: Energiafogyasztás csökkentése – Ennek a napnak a fókuszában az energiatudatosság áll.

A résztvevők keressenek energiatakarékos megoldásokat a mindennapi tevékenységeik során és dokumentálják azt, pl. kapcsolják le a feleslegesen világító fényforrásokat, kevesebb elektromos eszközt használjanak, és áramtalanítsák a készenléti üzemmódban lévő berendezéseket is.

További érdekességek, tippek: <https://energiakozossegek.hu/tippek/keszenleti-uzemmod-az-energiavampir-242833>

Második napi link: <https://forms.office.com/e/694Kt9hjM7>

3. nap Szelektív hulladékgyűjtés mellett – Komposztálás otthon vagy közösségi kertekben. Kutassák fel a saját vagy a közelükben lévő komposztáló helyet, és készítsenek fényképet arról, ahogy szerves hulladékot helyeznek el a komposztálóban.

További érdekességek, tippek: <https://humusz.hu/komposztalj>

Harmadik napi link: <https://forms.office.com/e/jUM9gPsJg3>

4. nap: A vízlábnyom csökkentése – A víz az élet alapvető eleme, és mindennapi tevékenységeink szerves része. Mivel a vízkészletek korlátozottak, és a növekvő népesség egyre nagyobb terhet ró rájuk, a vízhasználat fenntarthatóvá tétele elengedhetetlen.

A résztvevők számolják ki a saját vízlábnyomukat, és ezen a napon tudatosan törekedjenek annak csökkentésére, hogy hozzájáruljanak egy fenntartható jövőhöz!

A vízlábnyom eredményéről és a vízfogyasztás csökkentésére tett cselekedeteiket rögzítsék egy dokumentumban, videónaplóban.

További érdekességek, tippek: <https://zoldholnap.hu/viztakarekossag/>

<https://fna.hu/mittehetsz/vizlabnyom>

<https://peterszebenyi.com/vizlabnyom-szamitas-csokkent-es-lepesei/>

Negyedik napi link: <https://forms.office.com/e/KJ2GkvAWU5>

5. nap: Húsmentes péntek – Kevesebb hús fogyasztása

A résztvevők ezen a napon csökkentsék a húsfogyasztásukat! Várjuk a húsmentesen készült receptötleteiket és az elkészített ételről a fotót!

További érdekességek, tippek: <https://www.hungast.hu/hireink/512>,

<https://prove.hu/husmentes-pentek-hagyomany-papa-fenntarthatosag/>

Ötödik napi link: <https://forms.office.com/e/jFrbYq4MK3>

Bónusz 1. nap: Környezettudatos szombati nagybevásárlás –

A résztvevők a hétvégi bevásárlást igyekezzenek a lakóhelyükhöz közeli piacon intézni, előnyben részesítve a helyi termékeket, kerülve a felesleges csomagolást. A bevásárlás tapasztalatait, ill. a bevásárlásról készült fotókat kérjük majd feltölteni.

További érdekességek, tippek: <https://humusz.hu/hirek/kornyezettudatos-vasarlas-alapelvei/24960>

Bónusz 1. napi link: <https://forms.office.com/e/88Qssd0qpZ>

Bónusz 2. nap: Digitális ökolábnyom –

A résztvevők ezen a napon igyekezzenek minimalizálni a digitális eszközök használatát,

tartsanak digitális detoxot, és csökkentsék az online tevékenységek által okozott ökológiai lábnyomukat, pl. az e-mailek szelektálásával és az adatforgalom mérséklésével. Mutassa be, milyen alkalmazást használ a képernyőidő csökkentésére.

További érdekességek, tippek: <https://greendex.hu/bitcoin-megujulo-energia/>
https://nmhh.hu/cikk/231709/Hogyan_hasznaljuk_tudatosan_okoseszkozeinket

Bónusz 2. napi link: <https://forms.office.com/e/VXxB8Aq4Dp>

III. A regisztrálók aktivitásának nyomon követése A Zöldül a Pázmány BTK-egyhetes zöld kihívás alatt:

- Microsoft Formsban, minden nap egy rövid űrlapot kell kitölteni a résztvevőknek arról, hogy hogyan teljesítették az adott napi feladatot, ill. ott megoszthatják a tevékenységekkel kapcsolatos tapasztalataikat. Az űrlapokhoz a link naponta kerül kiküldésre, felhívva a figyelmet a napi feladatra.
- A résztvevőknek naponta kell posztolniuk a tapasztalataikról a Zöldül a Pázmány Facebook oldalán. Ezek lehetnek: fotók, videók vagy rövid beszámolók is az aznapi kihívások megoldásával kapcsolatban.
- A kihíváshoz kapcsolódó Hashtageket kérjük használni a Facebook és az Instagram oldalakon (pl. #FöldünkértKihívás, #ZöldülaPázmányBTK2024),

IV. Értékelés

- Pontgyűjtés alapja, hogy minden kihívást elvégző résztvevő pontokat kap a napi feladatok teljesítéséért. Például:
 - Fotó vagy videó feltöltése a Zöldül a Pázmány Facebook/PPKE BTK Instagram oldalára (1 pont)
 - Napi forms űrlap kitöltése (1 pont)
 - Kreatív megoldás bemutatása vagy blogbejegyzés írása (pr@btk.ppke.hu) (2 pont)

Ezek a pontok egy eredmény táblára kerülnek rögzítésre.

- A zöld kihívás díjkiosztóval zárul, ahol azokat jutalmazzuk, akik a legkreatívabb megoldásokkal álltak elő az 1 hét alatt és a legnagyobb elkötelezettséget mutatták. A pontgyűjtésben az első 3 helyezett fejenként 20 000 Ft értékű ajándékutalványt kap, a legötletesebb és legfenntarthatóbb megoldásokat bemutató résztvevőket (max. 3 fő) pedig Pázmányos ajándécsomaggal jutalmazzuk.

V. Nyomon követés és hosszú távú célok

- *A Zöldül a Pázmány* Facebook oldala hosszabb távon lehetőséget biztosít a résztvevők számára, hogy megoszthassák a további ötleteiket és motiválhassák egymást a fenntarthatósági szokások, célok elérésében a jövőben is.
- Hosszú távú cél, hogy a zöld kihívás ne csak egy egyszeri kampány legyen, hanem évenként ismétlődő eseménysor, amely egy hosszú távú elköteleződést alakít ki a hallgatókban a fenntartható életmód mellett.

VI. Miért érdemes részt venni?

- **Társadalmi felelősségvállalás:** A hallgatók tudják, hogy cselekedeteikkel hozzájárulnak a környezet védelméhez, miközben új, fenntartható szokásokat sajátítanak el.
- **Közösségi élmény:** A közös kihívás erősíti az egyetemi közösséget, ahol támogathatják egymást a célok elérésében.
- **Pozitív változás:** A résztvevők megtapasztalhatják, hogy kis lépésekkel is sokat tehetnek a bolygónkért.